

ת"פ 41002/12/13 - מדינת ישראל נגד זוהיר סלאמה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 41002-12-13 מדינת ישראל נ' סלאמה
לפני כב' השופטת ורדה מרוז - סג"נ

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד גלעד ארליך - פמ"מ

נגד

זוהיר סלאמה ע"י ב"כ עוה"ד גלעד כצמן וג'מאל
מינאווי

הכרעת דין

כללי

1. כתב האישום מייחס לנאשם עבירות שעניינן סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, נהיגה ללא רישיון נהיגה לפי סעיף 10(א) ביחד עם סעיף 62(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961, נהיגה ללא פוליסת ביטוח בת תוקף לפי סעיף 2 לפק' ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל - 1970, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש לפי סעיף 62(2) ביחד עם סעיף 38(2) לפק' התעבורה ואי ציות לאור אדום ברמזור לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**").

2. הנאשם כופר בעבירות המיוחסות לו, הגם שהודה כי נסע ברכב בעת שבוצעו העבירות לכאורה, אולם לא נהג בו.

3. שתי טענות הגנה מרכזיות בפי הנאשם:

· זיהויו כנהג הרכב לא הוכח ולמצער, לא הוכח כדבעי ועל כן, יש לזכותו ולו מחמת הספק.

· אף אם הוכחה נהיגתו ברכב, הרי שאין להרשיעו בעבירות המיוחסות לו, הואיל והוא 'הודח' לבצען על ידי השוטרים עקב המרדף שערכו בעקבותיו בניגוד לנוהל המשטרה, אך בשל עבירת תנועה שביצע לכאורה, אשר לא הצדיקה את המסע שניהלו השוטרים כדי ללכודו ולעצרו, קל וחומר לנוכח העובדה

שזהותו הייתה ידועה להם.

על רקע טענות אלו תיבחנה הראיות מטעמם של הצדדים. תחילה תפורטנה עובדות כתב האישום.

כתב האישום

4. בתאריך 15.12.13 נהג כאמל חג'אזי (להלן: "**כמאל**") ברכב מסוג מיצובישי לנסר שמספרו 70-265-02 (להלן: "**הרכב**") ברח' הרצל ברחובות. לצידו ישב הנאשם, אשר שנה קודם לכן, בתאריך 28.11.12 נפסל מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה בת 3 שנים (תיק פל"א 6072-10-12).
5. בבדיקה שגרתית שערך שוטר בשם אלכס שטיין לכמאל, התחוור שהלה אינו מורשה לנהוג ברכב. משכך, הוא עוכב לחקירה בתחנת המשטרה. הנאשם נותר בסמוך לרכב, לאחר שהוזהר על ידי שוטר לבל ינהג בו בהיותו פסול נהיגה.
6. דקות ספורות לאחר המתואר, נהג הנאשם ברכב במהירות, ברחוב הרצל ברחובות ובתוך כך, חצה צומת כאשר האות ברמזור הראה אדום. שוטרת בשם איירין ונונו ושני סיירים עירוניים שהיו עמה בניידת משטרה הבחינו בדרך נהיגת הנאשם והחלו דולקים בעקבותיו.
7. הנאשם עצר בצומת רח' הרצל - כביש מס' 40 בעקבות שורת כלי רכב שהמתינו בשל אות אדום ברמזור. השוטרת כרזה לנאשם לעצור בצד הדרך. אז, עבר הנאשם לנתיב הימני ובתוך כך, עיניו הצטלבו עם עיני השוטרת, אשר סימנה לו לעצור. בתגובה, הנהן הנאשם בראשו והניף לעברה את ידו בתנועה מגונה וכן, האיץ את מהירות נסיעתו. אז, כרזה השוטרת בשנית לנאשם ודיווחה על מנוסתו בקשר המשטרה. בעקבות קריאתה, חברו אליה ניידות משטרה נוספות של תחנת רמלה ואחת מהן קיבלה הוראה לבצע חסימה בצומת גנתון בעוד שהאחרת נסעה בעקבות ניידת השוטרת.
8. הנאשם המשיך בנסיעה פרועה על כביש מס' 40 לכיוון צפון, כאשר הוא עוקף כלי רכב תוך חציית קו הפרדה וגורם להם לסטות לשולי הכביש. בסמוך לבסיס ביל"ו סטה הנאשם מנתיב נסיעתו לשמאל הדרך ועלה על אי תנועה שהיה מסומן על גבי הכביש, תוך שגרם לרכב הנעקף על ידו לבלום בלימת חרום. בהמשך, עקף הנאשם כלי רכב דרך השול השמאלי וגרם לרכב שנסע בנתיב השמאלי לסטות ימינה לעבר כלי רכב שנאלצו לסטות כדי להימנע מהתנגשות.
9. משהגיע לצומת מושב סתריה, חצה הנאשם את הצומת באור אדום ואילץ רכב שנכנס לצומת באור ירוק לבלום בלימת חרום. בהמשך, בהגיעו לרמזור בצומת היישוב ישרש, עקף הנאשם רכב ובתוך כך פגע בכנף ימנית קדמית של ניידת משטרה שנסעה במקביל והמשיך בנסיעה תוך חציית הצומת חרף האות האדום ברמזור.

10. הנאשם הגיע לצומת היישוב מצליח שם הבחין בכלי רכב עומדים ברמזור, אז פנה ימינה ליישוב מצליח ומיד ביצע סיבוב פרסה בנתיב שבניגוד לכיוון התנועה והמשיך בנסיעה על כביש 40 לכיוון צפון כשהוא נוסע על אי תנועה מצויר בכביש.

11. משהגיע לצומת פיקוד העורף בכביש 40 צפון, חצה הנאשם את הצומת באור אדום ואילץ רכב שנכנס לצומת באור ירוק לבלום בלימת חירום ולסטות ימינה. בשלב זה הצטרפה למרדף אחר הנאשם נידת משטרה נוספת. הנאשם המשיך בנסיעה פרועה על כביש 40 צפון ופנה ימינה בצומת אחיסמך. לאחר מספר שניות התנגש במעקה בטיחות ונעצר. אז, יצא הנאשם מהרכב, נמלט רגלית והסתתר עד אשר נתפס על ידי שוטרים שדלקו בעקבותיו.

12. לאורך המסלול המתואר, דלקה אחר הנאשם נידת עם אורות דולקים וסירנה.

על הראיות

זיהוי הנאשם

השוטר אלכס שטיין

13. השוטר אלכס שטיין (להלן: "שטיין") תיאר כיצד במהלך סיור שגרתי שערך בעיר רחובות, הוא הבחין ברכב נהוג על ידי אדם חשוד. הוא הורה לו לעצור ואף כרז לו, אולם הלה המשיך בנסיעה לכיוון צומת ביל"ו - כביש מס' 40. לבסוף, חסם שטיין את דרכו, או אז הלה עצר. שטיין זיהה את נהג הרכב (חיג'אזי) וכן, את הנאשם כמי שישב לצדו. במזכר שערך סמוך לאחר האירוע ציין:

"...לידו (ליד הנהג - ו.מ) ישב בחור שלבש קובע (כך במקור - ו.מ) שחור וחולצה לבנה עם זקן על פי תעודת זהות מדובר בזוהיר סלאמה... לאחר בדיקה מול חוקר רועי...הנ"ל מסר כי ניתן לשחרר את זוהיר בשטח וכך נעשה" (ת/1).

בתאריך 18.12.13 ערך שטיין מזכר נוסף (ת/2) ובו הוסיף פרטים אודות הנאשם:

"קובע כהה וחולצה לבנה היה עם זקן, נישאר לשמור על הרכב".

כן הוסיף:

"במהלך הנסיעה לתחנה עם מעוכב שמעתי שמתנהל מרדף אחרי רכב מיצובישי שאותו בדקתי, עבר כ - 5 דקות מאז שעזבתי את המקום".

עולה מעדותו כי הנאשם זוהה על ידו בוודאות, כי הותיר אותו 'לשמור' על הרכב וכי דקות ספורות לאחר שעזבו - שמע אודות המרדף בגל הקשר, ללמדך על תכיפות האירועים זה לזה.

כאמל חיג'אזי

14. בהודעתו (ת/13) מיום 17.12.13 (הוגשה בהסכמה) תיאר כאמל את הנאשם כך: **"כובע קסקט שחור של נייק, לא זוכר איזה חולצה הוא לבש, הוא היה עם מכנס ג'ינס. הוא גם היה עם זקן קצר, אבל לא בכל הפנים, לא זקן מלא"** (ש' 44-45).

כאמל הוסיף כי **"שהשוטר לקח אותי אמרתי לזהיר שיחכה לי ליד הרכב ואני חוזר, לא נתתי לו אישור לנהוג על הרכב"**. כאמל אף אישר את דברי שטיין באופן חלקי, כאשר ציין **"אני רק שמעתי את השוטר אומר לו 'קח את המפתחות וחכה כאן'"**. אף הוא שמע את המרדף בדרך לתחנת המשטרה והוסיף כי לא חלף זמן רב מהרגע בו עוכב על ידי שטיין ועד לתחילת המרדף **"לא הרבה זמן, בערך אולי 10 דקות"**. הוא לא הכיר אדם בשם מוחמד עליין, על אף שציין כי יש משפחה כזו ברמלה. כך או כך, אישר כי איש מבני משפחת עליין לא נכח במקום או בקרבתו ביום האירוע.

השוטרת איירין ונונו

15. השוטרת איירין ונונו (להלן: **"השוטרת"** או **"איירין"**) סיירה בעיר רחובות בניידת משולבת (משטרה ועירייה) עם שני פקחי עירייה, שי דוידי (שנהג בניידת, להלן: **"דוידי"**) ואדוארד יונייב (להלן: **"יונייב"**) ושימשה כמפקדת הצוות. היא ישבה לצד הנהג בעוד שיונייב ישב מאחור.

16. משהתקרבה לצומת ביל"ו, שמעה את קריאתו של שטיין שביקש את עזרתה, אז, הבחינה איירין ברכב חולף בצומת, כאשר האות ברמזור בכיוון נסיעתה הראה ירוק, משמע, כי הרכב חצה את הצומת כאשר האות ברמזו בכיוון נסיעתו הראה אדום, כך לדידה. היא החלה נוסעת בעקבות הרכב כאשר אורות הניידת מהבהבים. משנעמד הרכב בצומת ביל"ו, כרזה לו איירין **"רכב מיצובישי כסופה לעצור בצד ימין"**, אולם הרכב המשיך בנסיעה ועבר לנתיב אחר במקביל לניידת. אז, עיני איירין הצטלבו עם עיני הנאשם, אשר לדבריה, נהג ברכב לבדו, והיא הבחינה בכובעו השחור, בגוון עורו הכהה ובזיפי זקנו והוסיפה כי על פי חזותו, נראה 'בן מיעוטים'.

17. איירין העידה כי זיהתה את הנאשם בוודאות. לשאלה הכיצד ייתכן הדבר, בהינתן שעת הלילה ומזג האוויר החורפי, בעטיו נשמרו חלונות כלי הרכב סגורים, השיבה כי לאורך כביש 40 קיימת תאורת רחוב ו"צומת ביל"ו הוא צומת מואר. את החשוד אני זוכרת בוודאות מהרגע שראיתי אותו בתוך הצומת עד לרגע תפיסתו" (עמ' 15 מיום 3.9.2014).

אדוארד יונייב

18. יונייב הבחין ברכב ובנהגו בצומת ביל"ו ואף הוא תיאר את הנאשם כבן 30 **"עם חזות מזרחית, זיפים, כובע קסקט שחור וקפוצ'ון לבן"**. הוא הסביר כי **"את זה ראיתי אחרי שנצמדנו אליו וסימנו**

לו לרדת לשוליים והוסיף **"זיהינו אותו בוודאות, זה היה הבחור"** (עמ' 21, שם). יונייב הוסיף כי כאשר רכב הנאשם עמד במקביל לניידת, הוא פתח את חלון הדלת האחורית (שם ישב), הוציא את ידו וסימן לנאשם לעצור. בתגובה, הלה חיך, גיחך ו"נתן גז" (עמ' 24, שם). לדבריו, חלונותיו הקדמיים של רכב הנאשם היו פתוחים בעוד שהאחוריים היו סגורים ושקופים.

שי דויד

19. דויד מסר תיאור דומה של נהג הרכב בציינו: **"נסענו במקביל אליו כדי לסמן לו עם הידיים לעצור. זיהיתי במושב של הנהג אדם בעל חזות מזרחית, זיפים, כובע קסקט שחור, הוא הסתכל עלי ועל השוטרת, השוטרת אמרה לו עם הידיים לעצור בצד וכרזה לו, הוא הסתכל עליה, עשה אצבע משולשת והמשיך לנסוע..."** (עמ' 27, שם). דויד הוסיף, כי בעת מעצרו היה הנאשם חבול בפניו והחזיק בכובע קסקט בידו והוא זיהה אותו כמי שנהג ברכב (עמ' 27, שם). משנשאל כיצד ידע שמדובר באותו נהג השיב: **"לא עבר הרבה זמן מהרגע שראיתי אותו וזכרתי את פניו"** (עמ' 27, שם). בניגוד לחברו יונייב, ציין דויד שחלונות הרכב היו סגורים **"בוודאות"** והוסיף כי הדבר לא מנע בעדו להבחין בנאשם כי החלונות שקופים.

גרסת הנאשם

20. מיד לאחר שנעצר גרס הנאשם, כי לאחר שכאמל עוכב לחקירה, הוא ביקש מאחר, ששמו מוחמד אבו עליין, לנהוג עבורו את הרכב הואיל והוא פסול מנהיגה: **"היינו ברחובות בצומת ביל"ו, אני ועוד חבר כאמל ... השוטר אמר לי קח את המפתח ותביא מישו נהג שיקחו את האוטו הביתה, ראיתי בן אדם שקוראים לו מוחמד אבו עליין ונסענו..."** (ת/14 ש' 11,12). משהתבקש להסביר הכיצד נעצר לבדו, בתום האירוע השיב: **"חבר שלי ברח, איפה החבר שלי, בגלל שראו אותי פצוע, את לא רואה?"**.

21. הנאשם אישר כי לבש 'קפוצ'ון לבן עם אפור'. לשאלה אם חבש כובע השיב בהזדמנות אחת **"לא זוכר. לא היה לי כובע"** ובאחרת, מסר קטגורית **"אין לי כובע"**. משהוצגה בפניו גרסתו של כאמל, שציין אחרת, השיב כי הלה שיקר בעניין זה. בעדותו בבית המשפט נשאל אם הכיר את הנהג והשיב בשלילה בציינו **"ביקשתי ממנו סה"כ טובה"** (עמ' 44 לפר' מיום 11.11.14). הוא הוסיף: **"השוטר בא ונתן לי את המפתחות, הוא יודע שיש לי פסילה, חיכיתי ליד האוטו וראיתי איזה מישו ערבי, ביקשתי ממנו שיעשה לי טובה שאלתי אותו אם יש לו רישיון שינהג לי באוטו. .. הוא אמר בסדר אין בעיה, אבל איך יחזור.... הוא ביקש שאחזיר אותו במונית ספיישל והסכמתי"**. (עמ' 43 פר' מיום 11.11.14). משנשאל במהלך עדותו לשם הנהג השיב **"אחמד"**. לאחר מכן תיקן ל"מחמד". בהתייחסו לנסיבות בהן פגש בו גרס כי **"בתחנת האוטובוס ישבתי ליד האוטו, פתאום אני מסתכל ורואה (במקור "רובן" - ו.מ) אדם, בהתחלה שאלתי אותו בעברית, חשבתי שהוא יהודי, הוא**

שאל אם אני ערבי ואמרתי שכן. הוא אמר לי שהוא ערבי והצגתי את עצמי. סיפרתי לו מה קרה ושלקחו את חבר שלי וביקשתי ממנו שייקח לי את האוטו לבית. הוא אמר שכן ושאל איך אחזיר אותו ואמרתי לו שאני אתן לו כסף למונית ספשייל" (עמ' 48 לפר' מיום 11.11.14).

22. לדבריו, כאשר פגע הרכב במעקה, נסו ממנו הוא והנהג, או אז הוא התעלף ולא ידוע לו מה עלה בגורלו של הנהג.

23. בהתייחסו לנסיבות שהביאו אותו ואת כאמל לעיר רחובות, גרס הנאשם, כי ביקש מכמאל שיסיע אותו לבקר חברה ששמה אלינו מנטקה שמתגוררת ברחובות, כיוון שהיה פסול נהיגה. הוא לא ידע לומר היכן מקום מגוריה ("יש לי בעיה בשמות של רחובות"). לשאלה אם היה 'פנצ'ר' באחד מגלגלי הרכב, כפי שגרס כאמל, השיב בחיוב אולם הוסיף, כי החליפו את הגלגל טרם שהחלו בנסיעה ובדרכם, עצרו בבית אמו של כמאל ברמלה, כדי ליטול ממנה כסף, אז המשיכו לרחובות. הנאשם אישר, כי לראשונה העלה את גרסתו אודות 'ביקור החברה', בבית המשפט וטען כי עשה כן כדי לא לסבך את 'הילדה'.

טיעוני הצדדים ביחס לזיהוי הנאשם

24. ב"כ המאשימה, עו"ד ארליך, טען כי בפני בית המשפט הונחה תשתית ראייתית מוצקה להוכחת זהות הנאשם כמי שנהג ברכב. לשיטתו, החוליות בשרשרת זיהוי הנאשם תומכות זו בזו ומשלימות זו את זה לתמונה ברורה ובהירה. כך, תחילה זוהה הנאשם על ידי השוטרים שטיין באמצעות תעודת זהות - עובדה שאינה שנויה במחלוקת. סמוך לאחר מכן, זוהה בוודאות על ידי צוות הניידת, כאשר העמיד את רכבו במקביל לניידת ומבטו הצטלב עם מבטה של איירין, כמו גם יונייב הבחין בו היטב. השניים הורו לו לעצור בצד הדרך, ברם הוא לא שעה להוראתם, שלח לעברם אצבע משולשלת ובתוך כך פתח בנסיעה מהירה.

25. ב"כ המאשימה עתר לדחות כמופרכת ו'הזויה' את גרסת הנאשם, לפיה נהג ברכב "אדם זר שנגלה לו בדרך נס, עוד הוא עומד במקום מבודד בפאתי העיר רחובות, אדם ממוצא ערבי, שאין לו כל הכרות איתו, שמציע לנאשם את שירותיו". תימוכין לטיעוניו ביקש למצוא בקושי שגילה הנאשם למסור פרטים מזהים אודות הנהג. כך, כל אימת שנשאל שאלות 'מכשילות' הוא השיב "לא זוכר", "לא יודע".

26. ב"כ הנאשם, עו"ד מינאווי, טען מנגד, כי התביעה לא השכילה להוכיח ברמת הוודאות הנדרשת, את זהות הנאשם כמי שנהג ברכב - לא ברמת מהימנות המזהה, אף לא ברמת אמינות הזיהוי - על פי המבחנים שהותוו בע"פ 8902/11 חזיזה נ' מדינת ישראל. בהתייחסו לעדותה של השוטרת איירין - גרס כי היא התקשתה להגדיר את סוג הכובע שחבש הנאשם בציינה "אבל ברכב היה לו כובע", ללמדך, כך הסגור, כי הנאשם כלל לא חבש כובע.

27. בהתייחסו לעד דויד, ביקש הסנגור להטיל דופי בדבריו על שום ריבוי הפרטים שמסר, כמו מספר הרכב ופרטים נוספים, אשר לדידו, מעוררים ספק ביחס לאמינותו. אין לקבל את הסברו של העד כי מספר הרכב נחרת בזיכרונו באופן שזכר אותו בעת גביית הודעתו, שעות ספורות לאחר האירוע.
28. בהתייחסו לעד יוניב, הלן הסנגור על המשטרה, על השיהוי בן יומיים במועד גביית הודעתו, על אף העובדה שהעד לא תיעד את האירוע במזכר מיד לאחר התרחשותו. יתירה מזו, העד ציין כי תיעד פרטים מסוימים בפנקס שנהג לשאת עמו, אולם זה לא הוצג כראיה, אף לא נכלל בחומר החקירה. יש בכך משום נזק ראיתי חמור לדבריו.
29. הסנגור הצביע על סתירה שנפלה בין דברי יוניב לדברי דויד ביחס למצב חלונות רכב הנאשם, כאשר הראשון גרס כי חלונות הרכב הקדמיים היו פתוחים והשני דבק בעמדה כי היו סגורים. לשיטתו, מדובר בסתירה מהותית.
30. הסנגור הוסיף, כי אם חבש הנהג כובע, כטענת עדי התביעה ובהינתן נסיבות נהיגתו, בשעת לילה כאשר חלונות הרכב סגורים, הרי שלא ניתן היה להבחין בתווי פניו, קל וחומר, לא לקלוט פרטים מזהים. לשיטתו, לא די בקביעת מהימנות העד המזהה, אלא יש לתור אחר יסוד אובייקטיבי בזיהוי על מנת שיהא אמין.
31. יתירה מזו, חרף השוטרים הרבים שהיו מעורבים באירוע, רק השוטרת איירין ושני הסירים זיהו את הנהג ולא בכדי, אלא בשל הקשיים האובייקטיביים עליהם הצביע.
32. הסנגור עתר לאמץ כנכונה את גרסת הנאשם בדבר קיומו של אחר אשר נהג ברכב - גרסה שנמסרה על ידו באורח ספונטני, מיד לאחר שנתפס בשטח, שרוע ופצוע, ללמדך על מהימנותה. לשיטתו, המשטרה לא השקיעה מאמץ לאיתור הנהג - לא באמצעות סריקות בשטח, אף לא לאחר מכן.
33. הסנגור הטעים, כי במעמד לכידתו, קיבל הנאשם שיחת טלפון שאיש לא התייחס אליה. אם הייתה נבדקת, אזי לא מן הנמנע כי היה מתחורר שמדובר בשיחת טלפון ממוחמד או אז, ניתן היה להתחקות אחר עקבותיו. ראוי לציין כבר עתה, כי הטענה תמוהה לנוכח גרסת הנאשם, לפיה הוא לא התוודע לנהג, למעט שמו וממילא, לא הוחלפו ביניהם מספרי טלפון. ממילא, לא היה מקום להתחקות אחר אותה שיחת טלפון, אשר על פניה, לא הייתה תורמת לחקר האמת. יתירה מזו, אילו הנאשם היה מוסר מספר טלפון של הנהג, כי אז יש להניח שהמשטרה הייתה משכילה להתחקות אחריו, ברם גרסתו עלומה ורב הנסתר על הנגלה בה.
34. הסנגור מלין על המשטרה, על שלא ערכה ניסוי לבחינת היכולת להבחין בפניו של אדם בנסיבות הזמן והמקום המתוארים. מכל מקום, לשיטתו, לא היה מקום להסתפק באותות הזיהוי שמסרו עדי התביעה, בהינתן העובדה שהאירוע התרחש בשעת לילה חורפית, כאשר חלונות כלי הרכב היו סגורים, כך יש להניח וקיים קושי אובייקטיבי בזיהוי הנוסעים ברכב.

דין והכרעה ביחס לזיהוי הנאשם

35. הראיות שהוצגו מובילות למסקנה ברורה ונהירה לפיה הנאשם נהג ברכב. גרסתו, לפיה מסר את מלאכת הנהיגה לזר, אלמוני, בו פגש במקום ובאקראי - מופרכת על פניה ואין לה אחיזה במציאות. אמנם, הגרסה נמסרה באורח 'ספונטני' לכאורה, מיד לאחר שנלכד ונעצר, אולם אין בנסיבות מסירתה כדי לאשש את תכנה. יש להניח כי את הגרסה הגה הנאשם עת נמלט משוטרי המשטרה בנהיגה מסוכנת ופראית, לאורך מרחק רב ופרק זמן ממושך, אגב היותו פסול מלנ ג דקות ספורות לאחר שהשוטר שטיין עיכב אותו והזהירו לבל ינהג ברכב. יש להניח כי צפה את לכידתו וגיבש גרסתו אגב המרדף.
36. לאורך האירוע זוהה הנאשם כמה וכמה פעמים. תחילה זוהה על ידי השוטרי שטיין, אשר שמע על המרדף בקשר, דקות ספורות לאחר שהותיר את הנאשם ליד הרכב ובידיו מפתחותיו ומיד הודיע כי מדובר בנאשם.
37. דקות ספורות לאחר מכן, בצומת ביל"ו - צומת מואר היטב - זוהה הנאשם על ידי השוטרת איירין. הנאשם העמיד את רכבו בנתיב מקביל לזה בו עמדה הניידת ובאופן שמבטו הצטלב עם מבטה של השוטרת איירין. משכך, היה סיפק בידה להבחין בתווי פניו, קל וחומר לנוכח ה'אצבע המשולשלת' שהפנה כלפיה ואשר מטבע הדברים, גרמה לה, כמו גם ליוניב, להתמקד בו. במהלך המרדף נקרתה לצוות הניידת הזדמנות נוספת להבחין בפניו של הנאשם, כאשר נסע במקביל אליו. ודוק; לאורך המרדף ומיד לאחריו, איש מאנשי הצוות לא ציין כי ברכב היה אדם נוסף. לכאורה, אם נכח ברכב נוסע נוסף, חזקה על הצוות כי היה מדווח על כך, אולם איש מהם לא ציין מאומה על קיומו של נוסע, ללמדך כי הנאשם לבדו נהג ברכב ואיש לא היה עמו.
38. זאת ועוד, שלושת אנשי צוות הניידת והשוטר שטרן מסרו תיאור זהה אודות הנאשם; זיפי זקנו ופרטי לבושו ובהם קפוצ'ון לבן וכובע מצחייה. אף כאמל מסר תיאור דומה אודות חברו, הנאשם (הודעתו הוגשה בהסכמה). הנאשם אישר אף הוא כי לבש קפוצ'ון לבן, ובאשר לכובע, מסר גרסאות סותרות.
39. אין לקבל את טענות הסנגור בדבר קשיים אובייקטיביים בזיהוי הנאשם. מקובלת עלי עדותה של איירין, לפיה צומת ביל"ו, שם זוהה הנאשם על ידי לראשונה היה מואר היטב ובאופן שניתן היה להבחין בתווי פניו של הנאשם ובעיקר באותות המיוחדים בבגדיו - הכובע והקפוצ'ון. איירין הדגישה את הנסיבות המיוחדות בעטין התמקדה בנאשם, ראש וראשונה, התנהגותו המתריסה כלפיה, הרים לעברה אצבע 'משולשלת' בתגובה להוראתה לעצור. היא הוסיפה כי מבטיהם הצטלבו, ללמדך כי התבוננה בנאשם וקלטה את תווי פניו וחזותו. כך אף ביחס ליוניב, אשר ישב בספסל האחורי והיה שותף לאירוע עם הנאשם בצומת ביל"ו. אף העד דויד מסר תיאור דומה בדבר חזות הנאשם.
40. ערה אנוכי לסתירה שנפלה בין עדויותיהם של יוניב ודויד ביחס למצב החלונות ברכב הנאשם. אין מדובר, לטעמי, בסתירה מהותית שיורדת לשורש העניין, אלא בפרט שולי. זיהוי של הנאשם נעשה בצומת ביל"ו, כאשר רכבו עמד במקביל לניידת בצומת מואר. התנהגותו הפרובוקטיבית של הנאשם גרמה לצוות הניידת

להתבונן בו היטב. בנסיבות אלו, אין לייחס משקל רב למצב חלונות רכבו, אם היו פתוחים או סגורים. במהלך המרדף, שב צוות הניידת והבחין בו כאשר נסע במקביל אליו. הנה, היה סיפק בידי אנשי הצוות להבחין בפרטים מזהים של הנאשם ולהפנימם.

41. העובדה שדלת הנוסע ברכב הנאשם נותרה פתוחה עת נלכד הנאשם - אף בה אין כדי תמיכה בגרסתו, בהינתן העובדה שרכבו פגע עם צדו הקדמי - שמאלי במעקב בטיחות - כעולה מצילומי הרכב על ידי המשטרה, עובר ללכידתו וכן בהתאם לעדויות השוטרים (ר' עדות יונייב בעמ' 21 ש' 23-25 לפר' מיום 3.9.14). ודוק; השוטרים העידו על דלת אחת בלבד שנמצאה פתוחה, היא דלת הנוסע. עולה אפוא, כי הנאשם נמלט מהרכב דרך מושב הנוסע שכן נבצר הימנו לצאת באמצעות דלת הנהג. זאת ועוד, השוטרים שהגיעו למקום הימצא הרכב מיד לאחר עצירתו, סרקו את השטח ולא מצאו איש מלבד הנאשם. יש להניח כי אילו היה בנמצא אדם נוסף, הרי שאף בו היו מבחינים בקרבת מקום, שכן, חלף זמן קצר ביותר מהמועד בו איבדו השוטרים קשר עין עם רכב הנאשם ועד לכידתו וממילא, לא היה סיפק בידי הנהג ה'וירטואלי' להתרחק.

42. אין בפי הנאשם הסבר על שום מה ביקש להימלט מהרכב, אם אכן היה נוסע תמים כפי שגרס. יתירה מזו, הסתירות שנגלו בגרסותיו מטילות צל כבד על מהימנותו. כך, בהודעתו ת/14 גרס כי נפצע כתוצאה מהתנגשות רכב השוטרים ברכבו. משעומת עם העובדה שהרכב התנגש במעקה בטיחות טרם מעצרו, ציין: **"השוטרים נתנו מכה מקדימה והחבר שלי נלחץ ואז הרמתי לו את האמברקס והוא נכנס למעקה בטיחות"**. עובדה זו אינה מתיישבת עם גרסות השוטרים, אשר העידו כי כאשר הגיעו למקום, הבחינו ברכב לאחר שהתנגש במעקה הבטיחות וננטש. הם אישרו אמנם, כי אירעה התנגשות קלה בין רכב הנאשם לניידת, אולם זו ארעה במהלך המרדף וטרם עצירת הרכב (ר' עדות דויד' **"בשלב הזה הוא הגביר מהירות ונכנס לתוך הנתבי שלי תוך שהוא חתך אותי ונותן לי מכה בכנף הימנית קדמית...המשיך לנסוע במהירות תוך כדי שהוא ממשיך לסכן את משתמשי הדרך..."** (עמ' 27 לפר' מיום 3.9.14).

43. אם אכן היה הנאשם נוסע תמים שנקלע למרדף לא לו, כי אז, ניתן היה לצפות הימנו כי יישאר ברכב וימתין ל'חילוץ' מפני ה'עברייני' העולם, כמו גם, מסייע לשוטרים בניסיונותיהם לתור אחריו, שהרי הלה 'חיבל' ברכב ששייך לחברו, כאמל. ברם, לא אלו היו פני הדברים; הנאשם נמלט מהרכב דרך דלת הנוסע לאחר שהתנגש עם הרכב במעקה הבטיחות. הוא עשה כל מאמץ להימלט מהשוטרים ולא שעה לקריאותיהם שעה שהגיעו למקום. הוא הסתתר מפניהם אולם פקד שי סקופ מצא אותו זמן קצר לאחר שהגיע למקום.

44. גרסתו מבולבלת ואין בפיו הסבר לפשר התנהגותו לאחר התנגשות הרכב במעקה הבטיחות. ראה דבריו:

"ש. אם לא עשית כלום ומוחמד עשה הכל, למה היית צריך לברוח?"

ת. אתה יודע מה זה שוטרים, שולחים ידיים מיד.... את האמת, לא ברחתי, הייתי

בטראומה,,,,,ירדתי מהאוטו והתעלפתי בשטח...

ש. אם לא עשית שום דבר ואתה פצוע ומרגיש לא טוב, למה היית צריך לברוח מהאוטו?

ת. מהפחד, ירדתי והתעלפתי..." (עמ' 53 לפר').

תחילה גרס כי נמלט מהלחץ, מהפחד ולאחר מכן שינה טעמו כי כלל לא נמלט אלא ירד מהרכב והתעלף. התנהגותו, על פניה, מעידה על עברייני שנס ונתפס בכף. לא בכדי ביקש להימלט, אלא בשל העבירות שביצע והיה מודע לביצוען.

45. הנאשם נתפס לשגגה שנפלה בידי השוטרים שהגיעו למקום, כאשר סברו תחילה, כי ברכב היו שני חשודים. מקור הטעות בדבריו שגרס בפניהם כי אחר נהג ברכב.
46. כאמור, גרסתו דמיונית ומופרכת. ניסיונו לשכנע, כי בתוך הדקות הספורות שחלפו מהרגע בו עזבו השוטר שטיין בסמוך לרכב ומפתחותיו בידיו, הוא השכיל לאתר עובר אורח אשר ניאות לנהוג עבורו את הרכב - מבלי שידע למסור כל פרט מזהה אודותיו למעט שם עלום אשר אף ממנו חזר בו - לא צלח.
47. בעדותו בבית המשפט שלח הנאשם אצבע מאשימה - הגם שברמז - כלפי שטיין, על שהלה 'העמיד' אותו במבחן שעה שהפקיד בידיו את הרכב על מפתחותיו. ראה דבריו:

"ש. הסנגור שלך הודה שהיית בפסילה בזמנים הרלוונטיים וגם אישרת שלא יכולת לנהוג באוטו?"

ת. אני אומר גם עכשיו, אני מודה שאני בפסילה. אבל השוטר בא ונתן לי את המפתחות... לפי החוק השוטר היה צריך לקחת את האוטו, אם תופסים אוטו בלי רישיון, הוא צריך לקחת אותו ולא לתת לי את המפתחות... הוא אמר לי קח את המפתחות ונסעו. אם היה לוקח אותי לתחנה היה לי יותר טוב. לא ידעתי שיקרה לי דבר כזה..." (עמ' 49, 50 לפר' מיום 11.11.2014).

וכן בהמשך:

"ש. הגיע שוטר, עצר אתכם, בדק רישיונות...כאמל הלך עם השוטרים ואתה נשאר שם. לפני שהוא הלך הוא אמר לך משהו?
ת. הלך עם הניידת, לא זוכר.
ש. הוא לא אמר לך מה לעשות או לא? ביקש ממך לעשות משהו?
ת. אני מבקש מבן אדם הנחיות מה לעשות?
ש. אתה עם אוטו של האח שלו יחיא, אתה לא חושב שאתה צריך לשאול?
ת. אז אני אשאל אותו מול השוטר אם אני אקח את האוטו?" (עמ' 51 לפר').

הדברים מדברים בעד עצמם. בין השיטין עולה הודאה בנטילת הרכב ונהיגה בו. הנאשם ראה בהפקדת המפתחות בידיו על ידי השוטר שטיין, משום 'פרצה קוראת לגנב' והוא לא עמד בפרץ.

48. זאת ועוד, אין בפיו הסבר על שום מה אותו נהג לכאורה, נמלט במהירות ובפראות מפני ניידות המשטרה, אגב אי ציות להוראות השוטרים, בסכנו את העוברים בדרך. אל מול גרסתו ה'מחוררת', מונחות גרסות עדי התביעה, בהירות, ברורות ומהימנות ולכן תימוכין בראיות חיצוניות. גרסת הנאשם נדחית אפוא מכל וכל. הוא לא השכיל לשכנע אף בדבר האפשרות ה'תיאורטית' כי אחר נהג ברכב.

הוכח מעל לכל ספק סביר, כי הנאשם נהג ברכב, הוא ולא אחר.

העילה למרדף - נוהל מרדף אחר רכב חשוד

49. להלן העובדות המגבשות את העילה למרדף:

- הנאשם נחשד כי ביצע עבירת תעבורה בכך שלא ציית לאות האדום ברמזור.
- הנאשם נחשד בביצוע עבירה של אי ציות להוראת השוטרת כאשר לא ציית להוראה לעצור בצד הדרך.
- הנאשם נחשד בביצוע עבירה של העלבת עובד ציבור כאשר התריס כלפי השוטרת באצבע 'משולשלת' בתגובה להוראתה לעצור והאיץ את מהירות נסיעתו.
- הנאשם נחשד בביצוע עבירה נוספת של אי ציות להוראת שוטר, כאשר לא שעה לכריזה שהורתה לו לעצור.
- הנאשם נחשד בנהיגה בזמן פסילה, לנוכח הודעת שטיין בקשר.
- הנאשם נחשד בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה כאשר פתח בנהיגה מהירה ופראית בתגובה להוראת השוטרת לעצור. ראה דיווחה של איירין בקשר **"עוקף, עוקף מסכן רכבים...עובר באדומים...נוסע על השוליים, נותן גזז...חותך רכבים, עדין נוסע על השוליים"** (עמ' 1 לתמליל הקשר ת/5א').

מדובר אפוא בשורה של עבירות, שהלכו והחמירו ככל שהתקדם האירוע, בבחינת "אירוע מתגלגל" (תיתי משמע).

50. ב"כ הנאשם עו"ד כצמן טען, כי אף אם ייקבע שהנאשם נהג ברכב, הרי שאין להרשיעו בעבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לרבות העבירות הנלוות לה, שכן עומדת לו טענת הגנה מן הצדק, הואיל ובעצם ניהול המרדף אחר רכבו - נקטה המשטרה אקט של 'הדחה' לביצוע עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ואלמלא עריכתו, מן הסתם האירוע היה נמנע. משכך, הפכה המשטרה ל'סוכן מדיח', כך הסנגור והנאשם זכאי לפטור מאחריות. לביסוס טענתו הפנה הסנגור לע"פ 1224/07 **בלדב נ' מדינת ישראל**. הסנגור הדגיש, כי פרטיו המזהים של הנאשם היו ידועים למשטרה ולפיכך, היה בידה להשיגו מבלי לערוך מרדף, אגב סיכון העוברים בדרך, לרבות עורכי המרדף.

51. את דבריו סמך הסנגור, בין היתר, על עדות עד ההגנה, מפקח אשר עובדיה מתחנת רחובות, אשר הורה לאיירין בקשר לחדול מהמרדף; **"אני ביקשתי להפסיק את המרדף. הבחור הזה נבדק על ידינו לפני רבע שעה, השותף שלו שנהג ברכב גם כן בלי רישיון נעצר. אין צורך במרדף הזה. הזהות שלו ידועה"** (ת/5ב' עמ' 2). בזמן אמת, סבר קצין המשטרה כי אין מקום לערוך את המרדף.

52. הסנגור שולח אצבע מאשימה לעבר המשטרה ומייחס לה האשמה חמורה. לשיטתו, האחריות לביצוע העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, על העבירות הנלוות לה, רובצת לפתחה של המשטרה, אשר לכאורה ביצעה מרדף "מיותר" שלא קמה עילה לעריכתו.

53. לנוכח טענות חמורות אלו, ראוי לבחון את הסמכויות הקנויות למשטרה מכוח החוק לערוך מרדפים ובאם המרדף הנדון נכנס בגדרן.

המסגרת הנורמטיבית

54. תקנה 94 לתקנות התעבורה קובעת:

"נוהג רכב בטחון רשאי בשעת מילוי תפקידו -

- (1) לחנות או לעמוד, שלא בהתאם להוראות שניתנו על פי דין;
 - (2) לעבור על פני תמרור או רמזור המורים על עצירה בלי להיעצר ובלבד שהאיט את מהלכו במידה שהבטיחות מחייבת זאת;
 - (3) לעבור על המהירות המותרת;
 - (4) לעבור על ההוראות המגבילות את כיווני הנסיעה ואת הפניות לכיוונים מסויימים;
- אולם לא יעשה כן אלא במידה הדרושה למילוי התפקיד המוטל עליו, ותוך כדי נקיטת אמצעי זהירות על מנת למנוע סיכון או פגיעה בעוברי דרך או ברכוש.

מלשון התקנה עולה כי קנויה לשוטר סמכות להפר את תקנות התעבורה אם הדבר דרוש למילוי תפקידו.

55. נוהל מרדף אחר רכב חשוד (נוהל 90.221.110.001) שהיה בתוקף במועד הרלבנטי (להלן: "**הנוהל**") קובע "**שיטה אחידה לביצוע מרדף רכב בכל יחידות משטרת ישראל**". הנוהל מפרט את השיטה לביצוע מרדף, אופן ניהולו וכן, את המגבלות החלות על השוטרים בעת ביצועו (סעיף 1א' לנוהל). על פי הנוהל, שני תנאים מקימים עילה לביצוע מרדף; הראשון, קיומו של חשד לביצוע עבירה או ניסיון לביצוע עבירה מסוג פשע או עוון מהעבירות המפורטות בנספח א' לנוהל והשני, שאין בביצוע המרדף משום סיכון מהותי לפגיעה בחפים מפשע.

56. את המונח "מרדף" מגדיר הנוהל - "**רדיפה ברכב משטרתי שהוגדר כרכב ביטחון אחרי רכב נמלט על מנת לגרום לעצירת הרכב**". "חשוד" מוגדר כ"**מי שקיים לגביו חשד ממשי כי ביצע, או סייע, או ניסה, או מתכוון לבצע פשע או עוון כמופיע בנספח א' לנוהל זה ומתקיים לגביו חשד ממשי שהוא חב מעצר (כולל אי ציות להוראת עיכוב) ומתנגד או מנסה לחמוק ממעצר**".

סעיף 3ד' לנוהל קובע: "**יש להבחין בין מרדף כהגדרתו להלן לבין פעילות שיטור יזומה בה נוהג שוטר בניגוד לתקנות התעבורה בהתאם לסמכותו בסעיף 32 ובסעיף 94 לתקנות התעבורה**".

57. שילוב הוראות הנוהל והוראות תקנה 94 לתקנות התעבורה מקים את גדר הסמכות הקנויה למשטרה לקיים מרדף:

- מקום בו קם חשד לביצוע עבירה המנויה בנספח א' לנוהל, או מקום בו חשוד לביצוע מי מהעבירות המנויות לעיל סירב להוראת עיכוב לצורך חקירה, אזי קמה עילה לעריכת מרדף אחריו.
- שוטר רשאי לעבור עבירות תעבורה מבלי לבצע מרדף כמשמעו בנוהל, אך לשם מילוי תפקידו "במידה הדרושה", במסגרת פעילות משטרתית יזומה. כך, רשאי הוא לנסוע במהירות מעל למותר, אגב חציית צמתים תוך אי ציות לאות האדום ברמזור לשם מילוי תפקידו.

58. אין חולק, כי השימוש בסמכות זו כפוף לשימוש בשיקול דעת זהיר תוך הקפדה על איזון בין האינטרסים השונים. על הסכנה הגלומה בעריכת מרדפים ושיקול הדעת הנדרש בעריכתם עמדתי בת"פ 8251/03 מדינת ישראל נ' טרטורה פליקס (מחוזי ב"ש), שם ציינתי:

"שאלה נכבדה היא, אם ראוי לשוטרים לערוך מרדף ארוך ומסוכן, לשם לכידת עבריו, אשר כל חטאו בכך שלא חגר חגורת בטיחות - עבירה המהווה ברירת קנס. הדיון בשאלה מתייחר נוכח העבירות הנוספות אותן ביצע הנאשם אגב מנוסתו מפני השוטרים ואשר בהן, כשלעצמן יש כדי להקים עילה להמשכו של מרדף בעקבותיו עד ללכידתו ומעצרו. הגם שמקובלת עלי טענת הסנגור כי לא בכל מקרה ראוי כי הדין 'ייקוב את ההר' וכי יש לאכוף את החוק אגב הפעלת שיקול דעת ותוך עריכת איזון ראוי בין האכיפה לבין המחיר הנדרש לקיומה - אין לקבל את הטענה כי בעצם עריכת המרדף נשמט היסוד לאחריותו הפלילית של הנאשם. יתירה מזאת; הרציונל העומד ביסוד טענת הסנגור, בדבר התנהגותם הבלתי סבירה של השוטרים, כך לכאורה - כוחו יפה אף ביחס לנאשם אשר ביקש להימלט מפני השוטרים בדרך נועזת ומסוכנת, חרף מודעותו לזהותם ולמרות שלא היתה מניעה כי יציית להוראתם ויעצור בצד הדרך, ככל אזרח הכפוף לחוק".

בערעור על הכרעת הדין, הטעים בית המשפט העליון, כי אין בהתנהגות השוטרים (אשר לגביהם נקבע שם כי פעלו בחוסר סמכות) כדי להשליך על חומרת עונשו של נהג הפותח במרדף ומכאן, ניתן להסיק בבחינת קל וחומר, כי הדברים יפים ביחס לאחריותו הפלילית של נהג היוזם את המרדף בעצם מנוסתו מפני השוטרים. לעניין זה ראה:

"עוד טוען הסנגור בטיעונים שכתב ובטיעוניו בעל פה, שלא היתה הצדקה למרדף בו פתחו השוטרים אחר המערער כאשר החשד היחיד שחשדו בו היה בכך שלא חגר חגורת בטיחות. טענה זו לוקה בכשל מושגי. לא השוטרים הם שפתחו במרדף אחרי המערער אלא הוא זה שסירב להוראתם החוקית לעצור, תחת זאת פתח בהימלטות פרועה, מסוכנת ומסכנת חיים שנמשכה 20 דקות במהלכה הוא מתעלם מכריזותיהם החוזרות ונשנות המורות לו לעצור את רכבו.

אפילו נניח מקרה בו מתברר בדיעבד כי לא היה מקום להוראת שוטר לנהג מכונית לעצור את רכבו, גם אז (ע"פ 2100/06 מ"י נ. אבולקיעאן)...

'טעותם של השוטרים אין לה דבר עם חובתו של כל אזרח לציית להוראתם של אנשי החוק לעצור את רכבו ומכל מקום, לא עומדת לו הפריבילגיה לפתוח במנוסה פרועה רק משום שסבר כי לא הייתה עילה להורות לו לעצור את רכבו'

כוחם של הדברים יפה כמובן גם למקרה בו הוראת שוטר לנהג רכב לעצור את רכבו אינה נובעת מחשד כי עבר עבירת תנועה כלשהי, אלא אם הורה לו לעצור כדי לבדוק רישיונות, מסמכים או את מצב הרכב. מעשי העבירה של המערער גלומים בעצם הנהיגה הפרועה ומסכן את חיי האדם שנהג בה את מכוניתו" (ע"פ 4882/06 פליקס טרטורה נ' עמוד 13

מדינת ישראל).

59. יוצא אפוא, כי אף אם חרגו השוטרים מסמכותם בעריכת המרדף - עובדה שלא הוכחה בענייננו, אין בכך כדי להעניק לנאשם פטור מאחריות פלילית בגין העבירות שביצע במהלך המרדף. ברם, בענייננו כפי שיבואר, פעלו השוטרים בסמכות ובשיקול דעת.

ומן הכלל אל הפרט

60. תחילתו של האירוע בפעילות משטרתית יזומה כדין של השוטרת איירין, לנוכח חשד סביר שהתעורר בה בדבר ביצוע עבירת תעבורה על ידי הנאשם. משסירב לציית להוראתה לעצור בצד הדרך ואף ביצע כלפיה עבירה של העלבת עובד ציבור - קמה לאיירין סמכות לעכבו לחקירה ובגדרה, היתה רשאית לעקוב אחר הנאשם אף אם הדבר כרוך בהגברת מהירות הנסיעה ואי ציות לרמזור - הכל מכוח סמכותה לפי תקנה 94. בתגובה, פתח הנאשם בנסיעה מהירה ופרועה אשר גיבשה את יסודות העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. משדיווחה על כך איירין, התריע השוטר שטיין בתגובה כי מדובר בנהג שרישיונו נפסל. ראה דבריו:

"איירין, הנהג זה זה שבדקתי אותו ששחררתי. יש לנו את הזהות שלו. הוא נוהג בפסילה..."

61. הנה, התגבש חשד לביצוע עבירה נוספת חמורה של נהיגה בזמן פסילה. משנחשד הנאשם בשתי עבירות המנויות בנספח א' לנוהל - קמה עילה לביצוע מרדף. השוטרת איירין היתה רשאית אפוא לנהוג כפי שנהגה ולעבור מפעילות משטרתית יזומה למרדף.

62. קמה אפוא עילה שבדין לערוך את המרדף. נשמט היסוד לטענת הסנגור, לפיה 'הודח' הנאשם לביצוע העבירות - טענה אשר מלכתחילה לא היה מקום להעלותה לנוכח ההלכה הפסוקה כפי שהובאה לעיל. למעלה מן הדרוש יצוין כי יש בטענת זו כדי לשמוט את הקרקע לאכיפת החוק, שכן, לשיטת הסנגור, ייחנה עבריינים מהחירות לבצע עבירות ככל העולה על רוחם, בידועם כי יתאפשר בידם על נקלה להימלט על נפשם. עם זאת, ראוי להדגיש את שנאמר, בדבר החובה לנהוג שיקול דעת זהיר ומידתי בהפעלת סמכויות המרדף. בענייננו, הופעל שיקול הדעת כהלכה.

63. הנאשם ביקש למלט נפשו מהמשטרה בכל מחיר. בהיותו מודע לעובדה שנהג בזמן פסילה, היה הנאשם נחוש בהחלטתו שלא ליפול לידי המשטרה, אף במחיר סיכון העוברים בדרך פעם אחר פעם. כך, הוא חצה צמתים תוך הפרת האות האדום ברמזור, נהג בנתיב הנגדי, נסע ב'זיג זג' וגרם לכלי רכב לבלום בלימות חרום ולסטות לשולי הדרך. ככל שהתארך המרדף, החמיר הנאשם את מצבו. אם היה מצוית להוראת השוטרת איירין בפתח האירוע, כי אז זה לא היה מתרחש. אם היה חוכך בדעתו בהמשך האירוע ונמנע מסיומו העגום, בגרימת תאונה ופציעתו - כי אז היה מפחית מחומרתו. ברם, הנאשם היה ממוקד מטרה, ממנה לא הרפה אף לאחר שיצא משדה הראיה של השוטרים בעת שגרם לתאונה, ללמדך על

דבקותו במטרה.

64. נחה דעתי כי השוטרת איירין, כמו גם השוטרים האחרים שהצטרפו למרדף, קיימו את חובתם להימנע מסיכון העוברים בדרך. ודוק, בכל מרדף מסתמא קיימת מידה של סכנה. אולם, להתרשמותי, עורכי המרדף דגן הקפידו בשמירה על מידותיו, לבל יסכן יתר על המידה את העוברים בדרך. כך, השוטרת איירין נהגה בהתאם לנוהל, כאשר שמרה על קשר עין עם רכב הנאשם, תוך הימנעות מלהיצמד לרכבו ואגב כך, ביקשה סיוען של ניידות משטרת רמלה, לשם פריסת מחסומים. משהורה לה מפקח עובדיה להפסיק את המרדף, היא אכן חדלה והמשיכה בנסיעה 'רגילה' - דבר שאין בו פסול. ראה דברי מפקח עובדיה: **"גם כשאומרים להפסיק את המרדף זה לא אומר שלא נמשיך לנסוע אחריו"** (עמ' 60 לפר' מיום 21.1.15). ולראיה, מי שלכדו את הנאשם היו שוטרי ניידות רמלה, שהגיעו ראשונים למקום עצירת הרכב, להבדיל מהשוטרת איירין שהגיעה לאחר שהאירוע הסתיים.

65. במבחן התוצאה, לימדו על עצמם השוטרים שנטלו חלק במרדף, כי הקפידו לערכו ללא סיכון יתר של העוברים בדרך, שאם לא כן, חזקה עליהם כי נצמדים לרכב הנאשם ועדים לתאונה העצמית שגרם. די בעובדה שאיש מהשוטרים לא היה עד להתרחשותה כדי ללמד על אמצעי הזהירות בהם נקטו והשמירה על הוראות הנוהל (ר' עדות השוטר טויוטו).

הראיות להוכחת העבירות המיוחסות לנאשם בכתב האישום

66. הנאשם הודה כי בתקופה הרלבנטית היה פסול לנהיגה. לפיכך, משהוכח כי נהג ברכב, ממילא הוכח כי נהג בזמן פסילה. כך אף באשר ליתר העבירות המיוחסות לו שעניינן סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ועבירות תעבורה נלוות - אלו הוכחו כדבעי באמצעות עדויותיהם של איירין ואנשי צוותה, כמו גם עדויות השוטרים שהיו מעורבים במרדף.

67. איירין תיארה כיצד הרכב נע במהירות ופראות, נסע בין שני נתיבים בכביש כאשר כלי רכב נסעו בהם במקביל, אילץ את הניידת בה נסעה לסטות לשולי הדרך, עלה על איי תנועה, חצה צמתים (כמתואר בכתב האישום) באור אדום, גרם לכלי רכב לבלום בלימת חירום ולסטות מאם הדרך, ביצע עקיפות מסוכנות ומסכנות וכן, ביצע סיבוב פרסה על נתיב נגדי ולאחר מכן חזר לנתיב נסיעתו על כביש 40 - הכל כדי להימלט מהניידת וניידות משטרה נוספות שחברו אליה.

68. יונייב אף הוא תיאר את נהיגתו המסוכנת של הנאשם:

"בשלב מסוים הנהג החשוד החליט לשבור הגה שמאלה, לחתוך אותנו, לנגוח בניידת שלנו ולהמשיך הלאה בצומת, עבר באור אדום מלא. ...הרכב המשיך בנתיב ימני, ירד לשוליים, לקח ימינה, עלה על אי תנועה, חתך שמאלה, עשה מעין פרסה ...זגזג בין הרכבים....חתך את הרכב הזה תוך כדי שהנהג שהיה לו אור ירוק בלם בחוזקה, ..." (עמ' 21 פר' מיום 3.9.14).

69. כך אף נהג הניידת, דויד, תיאר בין היתר:

"ראיתי מרחוק שהיה רמזור אדום, היה מלפניי בהרבה כי נסע מהר. הוא נכנס באדום כאילו לא היה אדום, בתוך הצומת היה רכב שפנה שמאלה ממתקן פיקוד העורף לכיוון כביש 40 דרומה, כשהוא היה כבר בצומת, כמעט הרכב החשוד התנגש ברכב שחצה בירוק, הרכב היה צריך לבצע בלימת חרום על מנת למנוע תאונה" (עמ' 27 לפר' מיום 27.1.15).

3.9.14).

סיכום

70. הוכח, כי הנאשם נהג ברכב, הוא ולא אחר. הוכח, כי הנאשם נהג בהיותו פסול מלהחזיק ברישיון נהיגה. הוכח, כי בנהיגתו סיכן הנאשם את חיי העוברים בדרך ונהג כמתואר בכתב האישום.
71. לפיכך, אני מרשיעה את הנאשם בכל העבירות המפורטות ברישא של הכרעת הדין.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ה, 12 אפריל 2015, במעמד הנאשם ובאי כוח הצדדים.

**ורדה מרוז, שופטת
סג"נ**